

Кафедра дизайну та соціально-культурних дисциплін

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DS045 Графічні техніки/ Graphic techniques
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Освітня програма	Графічний дизайн
Семестр	I-II семестр (за скороченою формою навчання) III-IV семестр (повний термін навчання)
Кафедра	Кафедра дизайну та соціально-культурних дисциплін
Курс	1 курс (за скороченою формою навчання) 2 курс (повний термін навчання)
Анотація курсу	Дисципліна «Графічні техніки» є ключовою частиною у формуванні художньої майстерності та творчого потенціалу студентів у галузі візуального мистецтва. Цей курс пропонує вивчення різноманітних графічних технік та матеріалів, що використовуються в мистецтві, з метою розширення художнього розуміння та розвитку творчих навичок. Студенти матимуть можливість ознайомитися з широким спектром графічних технік, включаючи малювання олівцем, аквареллю, вугіллям, тушшю та іншими матеріалами. Кожна техніка буде детально розглянута щодо її особливостей використання. Мета викладання дисципліни «Графічні техніки» полягає у ознайомленні студентів з традиційними графічними техніками та сучасними технологіями створення зображень, їхньою класифікацією, набуття практичних навичок роботи у різних художніх матеріалах. Дисципліна «Графічні техніки» ставить своїм завданням систематичний виклад теоретичного матеріалу із подальшим закріпленням отриманих теоретичних знань в ході виконання практичних графічних робіт, що допоможе досягнути

	виразності в ідейно-художньому і матеріально-технічному аспектах творчої діяльності студентів. У процесі засвоєння матеріалу студенти повинні знати: • номенклатуру традиційних та новітніх графічних технік в образотворчому мистецтві; • принципи та прийоми графічної візуалізації об'єктивних властивостей проєктованих форм; • засоби графічного моделювання об'єктів; • різновиди графіки; • властивості та якості художніх матеріалів; • тенденції розвитку графічних матеріалів у вітчизняному образотворчому мистецтві та зарубіжному мистецтві. Вміти: • самостійно проводити аналіз різних графічних технік та матеріалів; • обирати графічні техніки залежно від поставленої задачі, виражати концепцію об'єкта графічними засобами; • аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти за допомогою графічних засобів; • створювати якісні площинні та просторові зображення об'єктів засобами традиційних та сучасних графічних технік; • досконало використовувати виразні можливості художніх прийомів та способів графічного формоутворення образу.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=734
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Хребто Тамара Степанівна – кандидат педагогічних наук, доцент. СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: khrebto7ts@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/oop_gd24.pdf
Програмні компетентності.	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дизайну або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю

	умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК 02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами; вміння постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну комунікацію.
	ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
	ЗК 09. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Перелік спеціальних фахових компетентностей (СК)	ФК 02. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.
	ФК 03. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.
	ФК 05. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.
	ФК 06. Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).
	ФК 09. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).
	ФК 10. Здатність застосовувати знання

	прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізаціями).
	ФК 11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.
Перелік програмних результатів навчання	ПРН 01. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.
	ПРН 02. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення
	ПРН 04. Визначати мету, завдання та етапи проектування.
	ПРН 06. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.
	ПРН 07. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.
	ПРН 10. Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну у комунікативному просторі.
	ПРН 11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.
	ПРН 12. Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.
	ПРН 13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.
	ПРН 14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні, практики.
	ПРН 15. Розуміти українські етнокультурні

	традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках.
	ПРН 16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.
	ПРН 18. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.
	ПРН 19. Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 210 Кількість кредитів – 8 Кількість лекційних годин – 0 Кількість практичних занять – 60/60 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 45/45 Форма підсумкового контролю – екзамен
Методи навчання	Основні методи навчання — пояснювально-ілюстративний метод чи інформаційно-рецептивний — одержання знань з електронних презентацій, навчально-методичної літератури та сприйняття та осмислення наведеної інформації, фактів, оцінок, висновків. Також наочний метод , де джерелом знань є ілюстраційні презентації спостережуваних наочних прикладів, демонстрація кліпів фірм-розробників і постачальників технологій, апаратно-програмного забезпечення, обладнання і матеріалів. Репродуктивний метод застосовується у процесі виконання практичних робіт, які виконуються за рекомендаціями на прикладах для засвоєння і відтворення засвоюваних знань.
Зміст дисципліни	
1 семестр Модуль 1	
Тема 1. Техніка ліногравюри. Чорно-біла	Можливості техніки ліногравюри та

декоративна листівка олійною фарбою	використання її в сучасному дизайні. Інструменти та матеріали. Особливості в роботі. Робота з аналогами. Вибір теми листівок. Ескізування серії тематичних листівок (3 штуки). Робота над друкованою дошкою. Друк на офортному станку. Оформлення роботи
Тема 2. Техніка граттаж. Створення роботи з зображенням об'єкта флори або фауни.	Створення оригінальних малюнків, схожих на гравюри. Це надзвичайно цікава графічна техніка назва, якої походить від французького слова gratter — шкрябати, дряпати. Виконання малюнка шляхом шкрябання гострим інструментом по поверхні спеціального паперу покритому воском та олійною фарбою. Ескізування обраного об'єкта флори або фауни.
Тема 3. Техніка монотипія. Відображення тонального відбитку попередньо намальованого краєвиду природи.	Монотипія (від грец. Monos – один і tipos – відбиток) – вид друкованої графіки. На ідеально гладку поверхню друкарської форми нанести від руки малюнок фарбами, відбиток потім знімається зволоженим папером вручну. Отриманий на папері відбиток завжди унікальний і неповторний, оскільки в цій техніці можна надрукувати тільки один відбиток. Його подальше доопрацювання. Оформлення роботи.
Тема 4. Сюжетно-тематична композиція – об'єкт флори або фауни у просторовій природній композиції.	Закріплення навичок у створенні творчої графічної композиції за темою в техніці графографії. Можливості іншої графічної техніки для використання в дизайні.
2 семестр Модуль 2	
Тема 1. Техніка ксилографія. Творча робота на довільну тему у вибраній студентом графічній техніці виконання ксилографії.	Техніка ксилографія – техніка високого друку до якої відносять дереворіз, дереворит. Принцип високого друку полягає в тому, що всі ті місця дошки чи лінолеуму, які не

	будуть друкуватись, заглиблюють, вирізуючи їх ножом, трикутними або півкруглими різцями і штихелями. Фарба лягає тільки на залишених високих місцях і під час друку в машині або при ручному тисненні переходить на папір. Друк винайдено на Сході. З китайських літературних джерел відомо, що зображення з дерев'яних дошок друкувалися в Китаї вже в VI ст. Перший з відомих відбитків на папері датовано 868 роком і зроблено його в Китаї. Одним із найвідоміших майстрів ксилографії був Кацусіка Хокусай, його гравюра «Велика хвиля» є неперевершеним прикладом ксилографії.
Тема 2. Техніка коллаграфія . Виконання абстрактної композиції, яка дозволяє експериментувати з новими форматами, стилями, образами.	Коллаграфія від слова «колаж». Техніка різноманітна за матеріалами і можливостям, ви вільні наклеїти на жорстку основу будь-які матеріали незначної товщини, щоб пройшли у верстат. Це папір, тканина, картон, поліетилен, сітка, різні дрібні предмети. На отриманий об'ємний колаж валиком накручується фарба і все це друкується на папері за допомогою офортного верстату. Існує два підходи: - одношаровий, коли з одного аркуша вирізається все, що повинно було залишитися білим, - багатошаровий, коли частини форми наклеюються на основу новим шаром. Перший варіант дає відбиток, схожий на ліногравюру – рівна чорна заливка з чіткими краями, другий – більш різноманітний і характерний для гравюри на картоні – навколо кожного нового шару виникає світлий ореол ненадрукованого паперу.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять,

	своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий / семестровий контроль, проводиться у формі екзаменаційного перегляду, відповідно до графіку навчального процесу.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни Графічні техніки 1 змістовний модуль

Види навчальної роботи	Мах кількість балів	
1 семестр	40/30/30	
Практичні завдання (4 теми)	Аудиторні	Індивідуальні
Тема 1. Техніка ліногравюри. Чорно-біла декоративна листівка олійною фарбою	10	7
Тема 2. Техніка граттаж. Створення роботи з зображенням об'єкта флори або фауни.	10	7
Тема 3. Техніка монотипія. Відображення тонального відбитку попередньо намальованого краєвиду природи.	10	8
Тема 4. Сюжетно-тематична композиція – об'єкт флори або фауни у просторовій природній композиції.	10	8
Разом	40	30
Екзаменаційний перегляд	30	
Всього балів	100	

Графічні техніки 2 змістовний модуль

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
2 семестр	40/30/30

Практичні завдання (2 теми)		Аудиторні	Індивідуальні
Тема 1. Тема 1. Техніка зентангл. Створення візерунків абстрактного художнього мініатюрного твору, який не має смислового навантаження.		20	15
Тема 2. Техніка дудлінг. Виконання абстрактної композиції, яка дозволяє експериментувати з новими форматами, стилями, образами.		20	15
Разом		40	30
Екзаменаційний перегляд		30	
Всього балів		100	
Шкала оцінювання			
ECTS	Бали	Зміст	
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті	
B	80-89	Повні знання, міцні вміння	
C	70-79	Хороші знання та вміння	
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння	
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах	
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь	
F	1-34	Необхідний повторний курс	

Список рекомендованих джерел

Базова література:

1. Беляева С. Е. Спецрисунок и художественная графика. М.: Академия, 2006. 232 с.
2. Боголюбський Н.Я., Чебикін А.В. Техніка офорта.– К.:Вища школа, 1978. 140с.
3. В'юник А.О. Українська графіка ХІ – початку ХХ ст.. – К.: Мистецтво, 1994. 328 с.
4. Дорош А.Ю., Костюк С.П., Крушельницька Л.І. Крушельницький. Графіка: Альбом- каталог. Львів, 2004. 43 с.
5. Каталог поштових марок України (1918 – 2007): каталог довідник / [авт. упор. Гонцарюк І. В. та ін.].- Київ : Марка України, 2008. 218 с.
6. Королькова А. Живая типографика. М. IndexMarket, 2008. 224 с., илл.
7. Куленко М. Авторська накладна графіка. К.: вид-во КНУБА, 2001. 124 с.
8. Куленко М. Графіка шрифту. К.: вид-во КНУБА, 2004. 192с.
9. Лагутенко О. Нариси з історії української графіки ХХ століття. К.: Грані-Т. 2007. 168 с.

10. Лагутенко О. Українська графіка першої третини ХХ століття. К.: Грані-Т. 2006. 240 с.
11. Лесняк В. Акцидентний шрифт. Харків: Колорит, 2004. 140 с.
12. Логвин Г.Н. З глибин. Гравюри українських стародруків XVI–XVIIIст. К.: Дніпро. 1990. 707 с.
13. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. 2003.
14. Резніченко М. І. Художня графіка. Тернопіль: навчальна книга – Богдан. 2011. 272 с.
15. Симоненко С.М. Візуальне мислення і художньо-графічне мистецтво. Одеса : ОДПІ. Деп в ГНТБ України. 1994.
16. Степовик Д.В. Українська графіка XVI – XVIII століть. К.: Наукова думка. 1982. 331 с.
17. Хвостенко В.Є. Техніки авторського друку. Харків: Колорит. 2004. 82с.
18. Хмельовський О., Костукевич С. Графіка і основи графічного мистецтва: навч. посібник. Луцьк: вид-во ЛДПУ, 2003. 160 с.
19. Шевченко В. Я. Композиція плаката. Харків: Колорит, 2007. 134 с.
20. Яців Р.М. Львівська графіка. К.: Наукова думка, 1992. 119с.

Інформаційні ресурси:

1. Техніка виконання: ліногравюра. URL: <http://www.oshepko.livejournal.com/8998.html>
2. Monotype Printing Ideas for Home. URL: https://www.youtube.com/watch?v=_mKFd3UXk6g
3. Trace Monotype Printing: Erika Greenberg-Schneider. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=DYrOZN61FQg>
4. Monoprint & Collage Design. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=SxEih o9Gcba>
5. Schöne Karten drucken, Monotypie mit extra Tipp, printing beautiful cards, monotype with extra tip. URL: https://www.youtube.com/watch?v=XdgVc_Zlp kE
6. Pochoir Printmaking. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=nWzLOGA4G Mc>
7. Introduction to Ise-katagami - Japanese Paper Stencil Workshop. URL: https://www.youtube.com/watch?v=jTaLm_Sjbv0
8. Ліногравюра та сліпе тиснення. Про графічні техніки разом з Ольгою Пилипей. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Al4VesinT5c>
9. Linocut printmaking process: transfer, carving and printing «Piccadilly circus». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=A7OZtD65Z2k>
10. How was it made? Linocut Print techniques. Wuon-Gean Ho V&A. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ltiskoXIK2I>
11. «Brīvības Pieminekļis» (The Freedom Monument) linocut by Emils Salmins. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=lsPVwvmKPMo>
12. Remember the dead of night. full linocut printmaking process. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=rciBcJRm9Rk>

13. Lino Cut printmaking «Black Cats». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=NP8iILwr0Co>
14. Linocut tutorial: how to transfer any drawing to lino.
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=EmKVw72mm5Q>
15. Школа мистецтв. Гратографія. 10.04.2017. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=atGfbyd-hP0>
16. Water marbling on silk: a demonstration by Star McCain.
URL: https://www.youtube.com/watch?v=xmrXyFv_dHI